

GYŰJTŐ: KAPITÁNY ORSOLYA

GYŰJTÉS IDEJE: 1978.

TART.: NÉPI LAKÁSKULTÚRA

30 lap

FÖLDRAJZI MUTATÓ: SZEMMA

SAKTUTATÓ: XI,

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

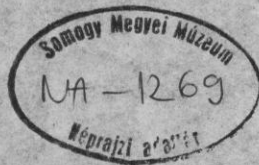

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKÖRÖS,

ÁTVEZETVE AZ EGYS. LTK. 4154-es TÉTELE ALÓL

4154

IV/64/547

L a k ó s z o b á b a n

A lakószobában aludtak. Egyedül aludtak a nagyobb gyerekek, az apróbbak ketten egy ágyban.

S z o k á s _ _

Emlékeznek-e még a gyermekágyas asszony ágyának különleges felszerelés módjára?

Különösebb eltérés nem volt, de a gyerekágyas asszony ágyába senki nem feküdt bele/ A gyerekek hét hetes koráig ott fekvődt az anyjával. /

Elfüggönyözték az ágyát lepedővel. Ennek a függönynek nem volt külön neve, az ágynak sem.

A gerendára erősítették fel a lepedőt. Ezt vagy a lány édesanyja vagy az anyósa szokta megtenni.

Rontás ellen nem tettek az ágyba semmit.

Adatközlő: özv. Váczi Sábdomné/1897.ref/
Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

4154

IV/64/548

— L a k á s k ű l t u r a —

Van-e, ill. volt-e tilalom egyes személyek számára a lakás első részébe való belépésre?/ pl.gyerek vagy idegen léphetett -e az asztal - sarok közelébe?/

Az apró gyerekek nem ülhetek az asztalhoz, csak hátul foglalhattak helyet . 8-9 éves koruktól ülhetek az asztalhoz . Hátul volt kishézék mellette kishézékek ott foglaltak helyet.

Az asztalhoz csak az öregek és a fiatalok ülhetek.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné/1897-1897.ref.

Szena, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

4154

IV/64/549

l a k á s k u l t u r a

Használtak-e karácsony ünnepe alkalmával külön abroszt?
Mi volt a háználátának módja, mettől meddig volt az asztalon?

Karácsony este tették fel az un. "karácsinyi abroszt" és csak szilveszter este vették le.

Ujév napján újabb cifra abroszt tettek fel, amit 2-3 napig hagytak az asztalon.

Kislány korában karácsony este az öregapja behozta a szénát, az asztalra terítették egy szennyes abroszt, rá a szénát és arra a karácsonyi diszes abroszt.

Az asztal alá morzsolt kukoricát tettek vékába kisszékre.

Az asztalon a szénát szilveszterig hagyták, utána a marháknak vitték.

A széna tetejére terítették karácsonykor.

1918-ban is látta ezt az apósától, de ő már nem az asztalra tette a szénát, hanem a kukorica tetejére egy fejkendőbe összekötve.

Hogy ennek milyen varázsserejét hitték nem tudja, mert ő soha nem hitt a babonáknak.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné/1897 ref./

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

4154

TV/64/550

L a k á s k u l t u r a _

Az asztal le volt-e terítve étkezéskor, ill. étkezésen kívül?

Étkezéskor leterítették, de étkezésen kívül nem.

Hétköznap paraszthimeset használtak, ünnepnap tették fel a himeset.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné/1897.ref.

Szenna. Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

4154

TU/64/551

L a k o s á r k u l t u r a

Mit tartottak a sarokpad két részének találkozásánál?

A sarokpad találkozásánál nem tartottak ~~semmit~~. mást csak a kenyeret.
A padvégre nem tettek semmit.

Amikor ettek a kenyér az asztalon volt, máskor a padsarokban.
A kenyér vágott felülete a a pad támla felé nézett. Abroszba burkolták/paraszthimesbe/.

Ma a kenyeret mindig az asztalon tartja. A sarokpad két részének találkozása felőli sarkán. A vágott felület a pad felé fordítva.

Az asztalfiókban az evőeszközökön kívül a frissen sült tésztát is ~~xx~~ ide teszi a macskák elől.

ADatközlő: özv. Váczi Sándorné/1897/
Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

415k

L A K Á S K U L T U R A

TV/64/552

Mit tartottak az asztalfiában, az asztal alatt?

Az asztal alatt vizeskorsót "csőcsős korsót" deszkára téve tartottak.

Az asztalfiában az evőeszközök helye volt.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné/1897.ref./

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

4154

L a k á s k u l t u r a

TV/64/553

Milyen volt a szoba fűtőberendezése?

Zöld szemeskályha volt a szobában.

Mi az amit az étkezésen kívül az asztalon volt szabad tartani?

Az asztalon "mánguták" a ruhákat.

Nagyünnepek előtti estén / pünkösöd, husvét, karácsony/ elővették az ünnepi ruhájukat ls az asztálra terítették ki.

Másnap ebbe öltöztek fel.

Adatközlő: özv. Váczi Dándorné/ 1897. ref./
Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

4154

IV/64/554

L a k á s k u l t u r a _

Melyik vendéget hova ültették?

A vendéget mindig az asztal mellé ültették.

Ha volt olyan személy / öreg férfi/ akkor beült a vendégek közé , ha nem akkor az asztal széléhez ült, hogy kiszolgálhassa a vendégeket.

Adatközlő: özv. Váczi Sándormé/1897.ref./

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

4154

IV/64/555

L a k á s k u l t u r a

Mióta szokás az ablakban virágot tartani?

Emlékezete róta mindig volt, az ablakban virág. Muskátlik voltak cserépben/rossz cserép fazekakban/"csipkés és karikós" muskátli.

Adatközlő: özv. Váczai Sándorné/Tóth Örzse/
Szenna, Árpád.u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

TV/64/556

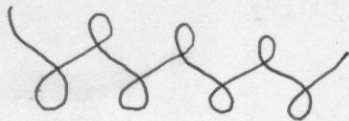
h 154

— L a k á s k u l t u r a —

Milyen a padlózat anyaga? Szokás volt-e a padlózat mintás felloccsolása?

Földes volt a szoba. Minden szombat délután sikálták , és száradás után mintásra locsolták fel. A locsoláshoz "likaš" poharat h asználtak.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné/Tóth ER-
zsébet, 1897. ref./
Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

4154

TV/64/557

L a k á s k u l t u r a

Van-e a falban vakablak?

A lakószobában volt vakablak. Függöny volt előtte sima bécsi piros. Zsiros poharat, rántó lábast tartották benne.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné/Tóth
Erzsébet, 1897. ref./
Szenna, Árpád u.58.
Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

h15h

TV/64/558

LAKÁSKULTURA

Szobaberendezés

Volt-e faliszekrényke, vagy sarokszekrény? Mit tartottak benne?

A szobában picit szekrényke volt a tálas-fogas alatt, a férfiak a bortvát tartották benne.

Adatközlő övv. Váczi Sándorné /1897/ ref.

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya

1978. szeptember 22.

4154

TV/64/559

L A K Á S K U L T U R A

Szobaberendezés

Milyen asztalt használtak a szobában? Tartottak-e a mélyfiókban kenyeret?

Négy lábu mélyfióku asztalt használtak, 1850-es években készítették. Az asztalt a sarokpad fogta közre.

A mélyfiókban kenyeret nem tartottak, csak süteményt, kanalat, villát.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1897/ ref.

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő : Kapitány Orsolya

1978. szeptember 22.

H154

IV/64/560

LAKÁSKULTURA

Szobaberendezés

Készítettek-e házilag szalmafonásos székeket? A szobában tartották-e ezeket, hányat, milyen elhelyezésben?

Készítettek szalmafonásos székeket házilag, ebből 4-5 széket tartottak a szobában. Ez attól is függött kinek mekkora volt a családja.

Az ágyak előtt álltak, asztalhoz nem tettek.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné/1897/ ref.

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya

1978. szeptember 22.

4154

L A K Á S K U L T U R A

Szobaberendezés

IV/64/561

Hol álltak az ágyak?

Az ágyak egymás végében álltak, a bejárat ajtótól jobbra lévő hosszanti falpészen.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné/1897/ ref.
Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya
1978. szeptember 22.

4154

IV/64/562

LAKÁSKULTURA

Szobaberendezés

Emlékeznek-e olyan ágyra, amelynek az összeerősítése még faszeggel történt? Van -e még ilyen?

A szobában faszeggel összeerősített ágyak álltak, az utolsót 1972-ben dobta ki.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1897/ ref.
Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya
1978. szeptember 22.

4154

IV/64/563

LAKÁSKULTURA

Szobaberendezés

Milyen volt az ágy hétköznapi ill. ünnepnap?

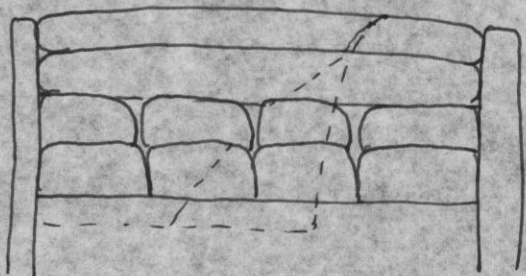
Az elsőszoza ágyait felvetették. Ezeket nem használták.

A felvetett ágyban 8 db vánkos

2 db párna/ dunyja/

1 db terítő/sima bécsis terítőből/

Azokat az ágyakat, amelyeket hétköznapi használatuk nem vetették fel, csak leterítették.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1897/ ref.

Szenna. Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya

1978. szeptember 22.

4154

IV/64/564

LAKÁSKULTURA

Szobaberendezés

Ácsolt láda található-e? Milyen ládát kaptak a menyasszonyok?

A háznál 1 db ácsolt láda volt, amelyet a múzeum 1976-ban vásárolt meg. Már eekor nem a funkciójának megfelelően használták, mert a kamrában almát tartottak benne.

Az adatközlő 1918-ban ment férjhez, ő már akkor sublatot kapott. Az elődei / édesanyja, nagyanyja/még ácsolt ládát hoztak a házhoz.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1897/ ref.
Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya
1978. szeptember 22.

415h

IV/64/565

LAKÁSKULTURA

Szobaberendezés

Hol volt a helye a szobában a ládának , a szekrénynek, sifonérnak, melyikben mit tartottak?

A sublat az ajtó mellett jobbra, az egyik szekrény az ajtó mögött balra, mellette a kászli. A másik szekrényt a két ablak közötti falnál helyezték el.

A sublatos ládában a viselős ruhát tartották: lepedő, konyharuha, törölköző sib.

szekrényben : amit nem használtak és az ünnepi ruhákat sifonérba szintén lerakott ruhát tároltak.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1897/ ref.

Szena , Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya

1978. szeptember 22.

4154

LAKÁSKULTÚRA

Szobaberendezés

IV/64/566

Milyen tálast használtak, hol volt a helye , milyen tányérokat ill. korsókat tartottak rajta?

A tálás-fogasnak a helye a pad fölött volt. Cifra tányérokat, cseréppoharakat , egy vászonkorsót " tukó" korsót, amit "paprikás tukó"-nak neveztek, imakönyv a szélén és zsoltár és kisebb üvegpoarak.

Adatközlő: özv. Váczai Sándorné /1897/ ref.

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya

1978. szeptember 22.

4154

IV/64/568

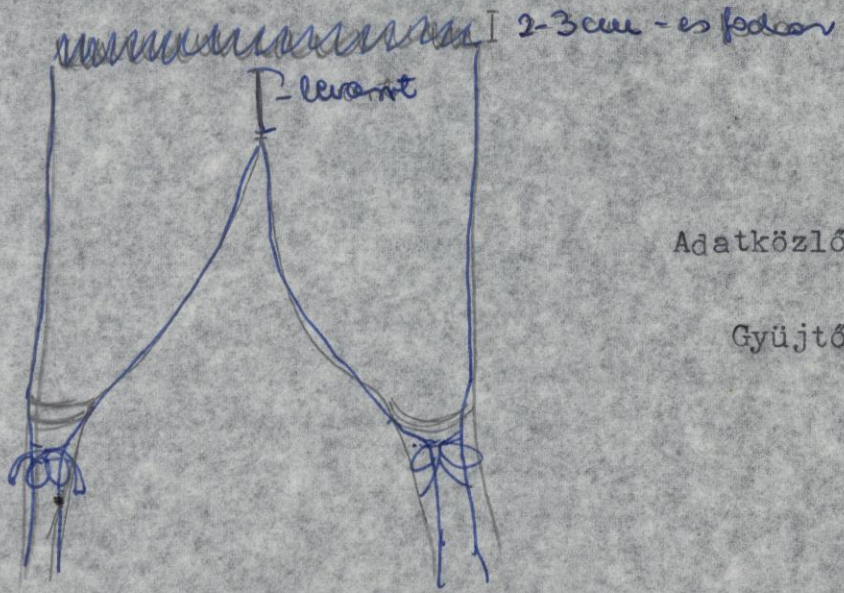
LAKÁSKULTURA

Szobaberendezés

Volt-e függöny az ablakon, milyen , hogy volt szabva?

Sima piros bécsi volt az ablakon , késsel kötötték kétfelé. Ablakszélességnyi anyagot kétfelé vágtak, felül kb. 2-3 cm-es fodrot hagytak ,~~xalaxia~~ Fent közepén egy rövid szakaszon le szokták varrni, addig amig nem akadályozza az ablakot a kinyitásban.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1897/ ref
Szenna, Árpád u.56.
Gyűjtő: Kapitány Orsolya
1978. szeptember 22.

4154

IV/64/567

LAKÁSKULTURA

Szobaberendezés

Mit tartottak a kendőtartón, hol volta helye?

Hol volt a ruhásrud, mit tartottak rajta?

A kendőtartó helye a hátulsó szobában volt az ajtó mellett.

Poharakat, kisebb üvegeket, ruhakefét, és törölközőt tartottak rajta.

A ruhásrud helye is a hátulsó szobában az ágy fölött volt, a levetett ruhát tartották rajta, amit mosni kellett.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1997/ ref.

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya

1978. szeptember 22.

4154

LAKÁSKULTÚRA
Szobaberendezés

TV/64/569

Kisgyerekeknek hol volt a helye/ bölcső, rengő, pólateknő/
Hogy volt elhelyezve a szobában?

A bölcső is és a rengő is az ágy előtt volt.

1919-ben amikor a lánya született még rengő volt, 1921-ben a fia születésekor már bölcső volt.

A rengőt az ipája - Váczi József készítette, a bölcsőt Kistóth József készítette a faluban.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1897/ ref.
Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya
1978. szeptember 22.

4154

IV/64/570

Milyen világítás volt a szobában?

A szobában tökmagolajos pipics égett. Az asztalon volt amikor égették, amikor nem akkor az ablakban volt a helye.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1897/ ref.
Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya

1978. szeptember 22.

4154

LAKÁSKULTÚRA

Szobaberendezés

IV/64/571

Hol voltak a képek a falon? Milyen képek voltak?

A tálalás alatt szoktak képek lenni, a Rákóczi kép is a tálalás alatt volt felgüggesztve.

A tükör a szulatos láda fölött volt, körülötte családi fotók.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1897/ ref.

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya

1978. szeptember 22.

4154

LAKÁSKULTÚRA

Szobaberendezés

IV/64/572

Ivóvizet tartottak-e korszóban a sarokpadon vagy alatta?

A sarokpad alatt tartottak ivóvizet "csöcsös" korszóban.
12 db "csöcsös" korszójuk volt, abból ittak.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1897/ ref.

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő : Kapitány Orsolya

1978. szeptember 22.

4154

IV/64/573

L a k á s k u l t u r a

Nyáron függesztenek-e függönyt az ajtóra? Milyent?

Lepedőt szoktak az ajtóra tenni, ha volt festő akkor azt ha nem, akkor fehérret.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné/1897.ref/
Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

4154

IV/64/574

LAKÁSKULTURA

Szobaberendezés

A sarokpad elhelyezése és leírása

A sarokpad az első szobában állt, az udvar és az utca felőli sarokban. A padot falusi asztalos készítette, háttámláján közepén végig húzódó kifűrészelés

Az egész pad sötét-barnára festett. Tölgyfából készített.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1897/ ref.

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya

1978. szeptember 22.

4154

IV/64/575

L a k á s k u l t u r a

Mi a lakóhelyiség réaszeneinek rangsora?, esetleges nevük?

Nem volt elnevezése a lakóhelyiség egyes részeinek, rangsoruk sem volt.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné/1897.ref./

Szenna. Árpád u-56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.

4154

IV/64/576

Lakáskultura

Milyen függönyt ill. függönytartót használtak?

Piros bécsi volt az ablakokon, szeget ütöttek a falba és arra akasztották . Függönytartó nem volt.

Adatközlő: özv. Váczi Sándorné /1997/

Szenna, Árpád u.56.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1978.